

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI ARASINDAKİ AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİ
HAKKINDA KARAR

Samsun Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun 20/11/2024 tarih ve E:2024/12, K:2024/12 sayılı kararıyla;

Davacı Meryem Arık Varol vekili Av. Fatih Tokgöz tarafından, Samsun Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin 19/09/2024 tarih ve E:2024/1092, K:2024/1109 sayılı kararı ile Adana Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin 01/09/2024 tarih ve E:2024/144, K:2024/1000; İzmir Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesinin 23/05/2024 tarih ve E:2024/369, K:2024/976; İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin 26/12/2023 tarih ve E:2023/2079, K:2023/1696 sayılı kararları arasındaki aykırılığın giderilmesinin istenmesi nedeniyle,

"Aykırılığın, davanın reddi yolundaki Samsun Bursa Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi kararı doğrultusunda giderilmesi gerektiği" görüşüyle, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin 4. fıkrasının (c) bendi uyarınca dosyanın Danıştaya gönderilmesi üzerine,

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkimi Ercümen ERGÜN'ün açıklamaları dinlendikten sonra konu ile ilgili kararlar ve yasal düzenlemeler incelenerek gereği görüldü:

I- AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI :

A- SAMSUN BÖLGE İDARE MAHKEMESİ 4. İDARİ DAVA DAİRESİNİN E:2024/1092 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti: Trabzon Adliyesi'nde zabıt katibi olarak görev yapan davacı tarafından, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. maddesi uyarınca ilave bir derece ilerlemesinin yapılması istemiyle yapılan başvurunun reddine dair Trabzon Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu'nun 27/03/2024 tarih ve 2024/196 karar sayılı işleminin iptali istenilmiştir.

Trabzon İdare Mahkemesinin 22/05/2024 tarih ve E:2024/424, K:2024/606 sayılı kararının özeti:

Trabzon Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığında zabıt katibi olarak görev yapan davacı tarafından, 30/06/2015 tarihinde 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesine göre sözleşmeli personel statüsünde göreve başladığı, 15/04/2023 tarihinde, 19/01/2023 tarih ve 7433 sayılı Kanun'un 3. maddesiyle eklenen 657 sayılı Kanun'un geçici 48. maddesine istinaden aynı Kanun'un 4/A maddesi kapsamında kadroya geçtiği, 2016-2017 yılı toplu sözleşme döneminde sözleşmeli olarak görevde bulunduğu, görev başlangıç tarihinden bugüne kadar

T.C.
D A N İ Ş T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2024/65

Karar No : 2025/11

bulunan hizmet sürelerinin memuriyette uygulanmakta olan derece ve kademe hesabında dikkate alındığından bahisle 23/08/2015 tarihli 3. Dönem Toplu Sözleşme hükümlerine göre ilave bir derece verilmesi istemiyle başvuru yaptığı, başvurusunun belirtilen tarihlerde Toplu Sözleşme maddesinde belirtilen sözleşmeli personel haricinde başka bir statüde sözleşmeli personel olarak görev yaptığından bahisle reddi yönünde tesis edilen Trabzon Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığının 27/03/2024 tarih ve 2024/196 sayılı kararı üzerine bakılan davanın açıldığı,

3. Dönem Toplu Sözleşme'nin "İlave derece verilmesi" başlıklı 28. maddesinde belirli bir tarih temel alınmak şartıyla ve o tarihte kadroya bağlı olarak çalışmakta olan ve daha önceden benzeri bir düzenlemeden yararlanmamış olan tüm kamu personeline bir derece verilmesinin öngörüldüğü, madde hükmünden yararlanabilmek için 657 sayılı Kanun'a göre aylık almakta olan personel olmak ve 15/01/2016 tarihinde görevde bulunmak gerektiğinin anlaşıldığı,

Bu durumda, 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli personel statüsünde görev yapmakta iken Kanun'un geçici 48. maddesi uyarınca 4/A maddesi kapsamında memur kadrosuna atanan davacının, 15/01/2016 tarihinde sözleşmeli personel olarak görev yaptığı açık olup 657 sayılı Kanun'a göre aylık almakta olan personel olmadığından 3. Dönem Toplu Sözleşmesi'nin 28. maddesi uyarınca ilave bir derece verilmesine ilişkin başvurusunun reddine dair dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı,

Öte yandan, Mahkemelerinin 16/05/2024 tarih ve E:2024/278, K:2024/574 sayılı kararı ile aynı davacının sözleşmeli statüde çalıştığı sürelerin 657 sayılı Kanun'un 4/A maddesi kapsamındaki kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilmesi yönünde karar verilmiş ise de, anılan kararın davacının memur kadrosuna geçirildikten sonraki döneme ilişkin maddi ve özlük haklarının tespiti ile ilgili olduğu, bu karara göre davacının geçmişe yönelik olarak toplu sözleşmede belirtilen tarihte 657 sayılı Kanun'a göre aylık alan personel olarak kabul edilmesi mümkün olmadığından dava konusu işlemde bu yönüyle da hukuka aykırılık görülmediği gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

Samsun Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin 19/09/2024 tarih ve E:2024/1092, K:2024/1109 sayılı kararının özeti :

İstinaf dilekçesinde öne sürülen iddiaların, Trabzon İdare Mahkemesince verilen kararının dayandığı gerekçeler karşısında yerinde ve kararın kaldırılmasına neden olacak mahiyette görülmediği gerekçesiyle, istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar verilmiştir.

B- ADANA BÖLGE İDARE MAHKEMESİ 3. İDARİ DAVA DAİRESİNİN E:2024/144 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti: Mersin Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde iş ve meslek danışmanı olarak görev yapan davacının Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. maddesi uyarınca tarafına ek derece verilmesi talebiyle yaptığı başvurusunun reddine ilişkin Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 25/05/2023 tarih ve 00013955973 sayılı

T.C.
D A N İ Ő T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2024/65

Karar No : 2025/11

işleminin iptali ve maruz kaldığı zararın yasal faiziyle birlikte tazminine karar verilmesi istenilmiştir.

Mersin 2. İdare Mahkemesinin 30/11/2023 tarih ve E:2023/1084, K:2023/1740 sayılı kararının özeti:

Davacının, 09/04/2012 tarihinde sözleşmeli olarak 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesine göre sözleşmeli statüsünde göreve başladığı, 15/05/2023 tarihinde 657 sayılı Kanun'un 4/A maddesine göre kadrolu Devlet memurluğu statüsüne geçirildiği,

Uyuşmazlık konusu olayda, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. maddesinde sözleşmeli personel statüsünde görev yapan personel sayılmadığı, 15/01/2016 tarihinde davacının 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli statüsünde görev yaptığı, henüz Devlet memuru olarak atanmadığı dikkate alındığında mevzuatta öngörülen 15/01/2016 tarihinde görevde bulunma şartını sağlamadığı anlaşıldığından tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı,

Öte yandan, dava konusu işlem hukuka uygun olduğundan, davacının bu işlem nedeniyle maruz kaldığı zararın yasal faiziyle birlikte tazminine yönelik isteminin de reddi gerektiği gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

Adana Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin 11/09/2024 tarih ve E:2024/144, K:2024/1000 sayılı kararının özeti:

3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. madde hükmünden yararlanabilmek için 15/01/2016 tarihinde fiilen kamu görevlisi olarak çalışılması gerektiği,

Davalı idarenin, davacının 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. maddesine göre ilave bir derece verilmesi yolundaki başvurusunun; maddede anılan mevzuata tabi personel olarak 15/01/2016 tarihinde görevde bulunma şartını taşımadığı gerekçesiyle reddedildiği görüldüğünden, davacının sözleşmeli statüde çalıştığı sürelerin 657 sayılı Kanun'un 4/A maddesi kapsamındaki kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilip değerlendirilmeyeceğinin ortaya konulmasının gerektiği,

Danıştay Onikinci Dairesinin 05/02/2018 tarih ve E:2017/2604, K:2018/402 sayılı kararı ve 23/03/2017 tarih ve 2016/6676, K:2017/919 sayılı kararı ile; 657 sayılı Kanun'da yer alan düzenlemelerin, anılan Kanun'un 4/D kapsamında çalışan işçiler için uygulanması mümkün olmamakla birlikte, Kanun'un 4/B maddesi kapsamında görev yapan sözleşmeli personel ile 4/C maddesi kapsamında görev yapan geçici personel hakkında referans norm olarak uygulanabileceği tespitine yer verildiği, ayrıca Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun "657 sayılı Kanun hükümlerinin anılan Kanun'un 4/B maddesi kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personel için doğrudan uygulanmasının söz konusu olamayacağı, ancak referans norm olarak dikkate alınabileceğine" dair 17/06/2013 tarih, YD İtiraz No: 2013/357 sayılı kararına vurgu yapıldığı,

Buna göre, düzenlemelerin birlikte değerlendirilmesinden; sözleşmeli personel iken sözleşmeli hizmet süresi kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilmek kaydıyla kadrolu olarak atanan personelin, sözleşmeli ve kadrolu çalışma

T.C.
D A N I Ş T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2024/65

Karar No : 2025/11

dönemlerinin bütün olarak değerlendirilmesinin gerektiği,

Bu kapsamda, 15/01/2016 tarihi itibarıyla görevde bulunan davacının, sözleşmeli statüde geçen hizmet süresi memuriyette geçirilmiş gibi kabul edilerek, 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. maddesi hükmünden yararlandırılması ve başvurusu kabul edilerek başvuru tarihi itibarıyla ilave bir derece alması gerekmekte iken, 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. maddesi uyarınca ilave bir derece verilmesine ilişkin başvurusunun reddine dair dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı,

Öte yandan hukuka aykırı bulunan dava konusu işlem nedeniyle davacının yoksun kaldığı özlük ve parasal haklarının, davalı idarelerce hesaplanarak, davalı idareye başvuru tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davalı idarece davacıya ödenmesi gerektiği, gerekçesiyle istinaf isteminin kabulü ile istinafa konu idare mahkemesi kararının kaldırılmasına, dava konusu işlemin iptaline, dava konusu işlem nedeniyle davacının yoksun kaldığı özlük ve parasal haklarının, davalı idarece hesaplanarak, davalı idareye başvuru tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davalı idarece davacıya ödenmesine kesin olarak karar verilmiştir.

C- İzmir Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesinin E:2024/369, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesinin E:2023/2079 sayılı kararları da Ankara Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin E:2024/144 sayılı kararıyla aynı doğrultudadır.

II-İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY:

Uyuşmazlıklarda, 15/01/2016 tarihinde 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli personel olarak görevde bulunan ve daha sonra aynı Kanun'a -7433 sayılı Kanun ile eklenen- Geçici 48. madde uyarınca memur kadrosuna atanan davacılar, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. maddesi ile öngörülen ilave bir derece ilerlemesinden yararlandırılmaları istemiyle başvurularda bulunmuşlar, taleplerinin idare tarafından reddedilmesi üzerine açılan davalarda, aynı konuda verilen farklı nitelikteki kararların kesinleşmesi üzerine incelenen aykırılığın olduğu görülmüştür.

İLGİLİ MEVZUAT :

1- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası:

D. Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler

1. Genel ilkeler

Madde 128 – Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.

Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. (Ek cümle:

T.C.
D A N I Ş T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2024/65

Karar No : 2025/11

7/5/2010-5982/12 md.) Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.
Üst kademe yöneticilerinin yetiştirilme usul ve esasları, kanunla özel olarak düzenlenir.

2- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu

Kapsam:

Madde 1 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12/1 md.; Aynen kabul 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

...

İstihdam şekilleri:

Madde 4 – (Değişik: 30/5/1974 - KHK-12; Değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

B) Sözleşmeli personel:

Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, ihdas edilen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.

...

(Ek paragraf: 4/4/2007 - 5620/4 md.) Sözleşmeli personel seçiminde uygulanacak sınav ile istisnaları, bunlara ödenebilecek ücretlerin üst sınırları ile verilecek iş sonu tazminatı miktarı, kullandırılacak izinler, pozisyon unvan ve nitelikleri, (...) sözleşme fesih halleri, pozisyonların iptali, istihdamına dair hususlar ile sözleşme esas ve usulleri yurtdışı teşkilatlarında istihdam edilecek personel için ayrıca olmak üzere Cumhurbaşkanınca belirlenir. ...

Derece yükselmesinin usul ve şartları:

Madde 68 – (Değişik: 12/2/1982 - 2595/5 md.)

A) Derece yükselmesi yapılabilmesi için:

a) (Değişik: 26/6/1984 - KHK 241/4 md.) Üst derecelerden boş bir kadronun bulunması,

T.C.
D A N İ Ş T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2024/65

Karar No : 2025/11

- b) Derecesi içinde en az 3 yıl ve bu derecenin 3 üncü kademesinde 1 yıl bulunmuş,
- c) Kadronun tahsis edildiği görev için öngörülen nitelikleri elde etmiş,
- d) (Mülga: 13/2/2011 - 6111/101 md.)
olması şarttır.

...

C) (Ek: 13/2/2011 - 6111/101 md.) Derece yükselmesi ile ilgili onay mercii atamaya yetkili amirdir. Müşterek kararla atanmış olanların derece yükselmeleri, ilgili bakanın veya yetkili kıldığı makamın onayı ile yapılır. Üst derece kadroya atanmış olup da kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık dereceleri daha aşağıda bulunanların (45 inci maddenin ikinci fıkrasına göre yapılan atamalar hariç), kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilmeleri için, bu hâlin devamı süresince yukarıda belirtilen onay aranmaz.

Geçici Madde 48- (Ek:19/1/2023-7433/3 md.)

Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda; bir yıldan az süreli, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışanlar ile yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar hariç olmak üzere;

- a) 28/11/2022 tarihi itibarıyla;
- 1) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası,

...

uyarınca vizelenmiş veya ihdas edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmesi devam eden ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar; pozisyonlarının vizeli olduğu teşkilat ve birimde, Türk Tarih Kurumu Başkanlığında bu Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında istihdam edilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığının kazı alanları ve ören yerlerinde görevli bulunan arkeolog, restoratör ve müze araştırmacısı unvanlarında çalışan personel ise Kültür ve Turizm Bakanlığının taşra teşkilatında, bu Kanunun ek 41 inci ve ek 44 üncü maddeleri kapsamındaki unvanlar hariç olmak üzere, 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine tabi kurumlar bakımından bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (I) sayılı cetvelde yer alan bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, diğer kurumlar bakımından bu kurumların kadro cetvellerinde yer alan aynı unvanlı memur kadrolarına, pozisyon unvanlarıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde ise ilgisine göre aynı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin eki (I) sayılı cetvelde veya kurumların kadro cetvellerinde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak ve sözleşmeli personel pozisyonlarına ilişkin vize ve ihdas cetvellerindeki nitelikler dikkate alınmak suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen memur kadrolarına,

...

bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde kurumlarınca atanırlar.

...

T.C.
D A N I Ş T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2024/65

Karar No : 2025/11

Bu madde hükümlerine göre memur kadrolarına atananların, ilgili mevzuat hükümlerine göre sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet süreleri öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz.

...

(MÜLGA) Ek Geçici Madde – (Ek : 22/9/1991 – KHK-458/1 md.; Mülga: 13/2/2011-6111/117 md.)

Bu Kanun ve ek geçici maddelerine göre aylık almakta olan personelden (2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu ile 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununa tabi olanlar dahil) 20/2/1979 tarihli 2182 sayılı, 19/2/1980 tarihli ve 2260 sayılı kanunların hükümlerinden yararlanmamış olanların kazanılmış hak aylıkları bir defaya mahsus olmak üzere öğrenim durumlarına bakılmaksızın ve kadro aranmaksızın bir üst derecenin aynı kademesine getirilir ve alt derecede bulunulan kademedeki geçirilen süre üst derecedeki kademedeki geçmiş sayılır.

Birinci fıkra esaslarına göre verilen derece, ek geçici 12 ve 13 üncü maddeler kapsamına giren personelden 20/2/1979 tarihli ve 2182 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmamış olanların emekli keseneklerine esas aylık derece ve kademelerine eklenir.

Emekli keseneklerine esas aylıkları kazanılmış hak aylıklarının üzerinde bulunanlara, birinci fıkra esaslarına göre verilecek derece kazanılmış hak aylıkları ile emekli keseneklerine esas aylık derece ve kademelerine ayrı ayrı uygulanır.

Birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri, bu fıkraların kapsamına girenlerden bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bağlanmış olan emekli, adi malüllük, vazife malüllüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıkları alanlar hakkında da uygulanır.

Daha önce memuriyeti olanlardan 2182 ve 2260 sayılı kanun hükümlerinden yararlanmamış bulunanlardan bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

3- 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu:

Toplu sözleşmenin kapsamı

Madde 28 – (Değişik: 4/4/2012-6289/18 md.)

Toplu sözleşme; kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarını düzenleyen mevcut mevzuat hükümleri dikkate alınarak kamu görevlilerine uygulanacak katsayı ve göstergeler, aylık ve ücretler, her türlü zam ve tazminatlar, ek ödeme, toplu sözleşme ikramiyesi, fazla çalışma ücreti, harcırah, ikramiye, doğum, ölüm ve aile yardımı ödenekleri, cenaze giderleri, yiyecek ve giyecek yardımları ve diğer mali ve sosyal hakları kapsar.

Toplu sözleşme ikramiyesi hariç olmak üzere toplu sözleşme hükümlerinin uygulanmasında sendika üyesi olan ve sendika üyesi olmayan kamu görevlileri arasında ayrım

T.C.
D A N I Ş T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2024/65

Karar No : 2025/11

yapılamaz.

Toplu sözleşme hükümleri, sözleşmenin yapıldığı tarihi takip eden iki mali yıl için geçerlidir.

...

4- 5289 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerine Bir Derece Verilmesi Hakkında

Kanun:

Madde 1- 457 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek geçici madde, 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen ek geçici madde ve 459 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa eklenen ek geçici madde hükümleri; anılan ek geçici maddeler kapsamında belirtilen (sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar dahil) ve bu ek geçici maddelerin hükümlerinden yararlanmamış olanlardan 15.1.2005 tarihinde görevde bulunanlar (aylıksız izinde bulunanlar dahil) ile bunlardan anılan tarihten önce emekli, adî malullük, vazife malullüğü aylığı bağlananlar ile dul ve yetim aylığı alanlar hakkında da uygulanır.

5- 23/08/2015 tarih ve 29454 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2016 ve 2017

Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme:

İlave derece verilmesi

Madde 28- (1) 457 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek geçici madde, 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen mülga ek geçici madde ve 459 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa eklenen ek geçici madde hükümleri; anılan ek geçici maddeler kapsamında belirtilen (sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar dahil) ve bu ek geçici maddeler ile 2/2/2005 tarihli ve 5289 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmamış olanlardan 15/1/2016 tarihinde görevde bulunanlar (aylıksız izinde bulunanlar dahil) ile bunlardan anılan tarihten önce emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı bağlananlar ile dul ve yetim aylığı alanlar hakkında da uygulanır.

6- 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin

Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun:

Bölge idare mahkemesi başkanlar kurulu:

Madde 3/C- (Ek: 18/6/2014-6545/6 md.)

...

4. Bölge idare mahkemesi başkanlar kurulunun görevleri şunlardır:

...

c) Benzer olaylarda, bölge idare mahkemesi dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar

T.C.
D A N I Ş T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2024/65

Karar No : 2025/11

arasında aykırılık veya uyuşmazlık bulunması hâlinde; resen veya ilgili bölge idare mahkemesi dairelerinin ya da istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanların bu aykırılığın veya uyuşmazlığın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, istemin uygun görülmesi hâlinde kendi görüşlerini de ekleyerek Danıştaydan bu konuda karar verilmesini istemek.

...

5. (Değişik:17/10/2019-7188/7 md.) Dördüncü fıkranın (c) bendine göre yapılacak istemler, konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kuruluna iletilir. İlgili dava daireleri kurulunca üç ay içinde karar verilir. Aykırılık veya uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesindir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Başvuruya konu olan kararlar arasındaki aykırılık, 15/01/2016 tarihinde 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli personel olarak görevde bulunan ve daha sonra aynı Kanun'a -7433 sayılı Kanun ile eklenen- Geçici 48. madde uyarınca memur kadrosuna atananların, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. maddesi ile öngörülen ilave bir derece ilerlemesinden yararlanıp yararlanamayacağı hususundan kaynaklanmaktadır.

Aykırılığa konu edilen kararların incelenmesinden; ilgililerin, 15/01/2016 tarihinde 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesine göre sözleşmeli personel statüsünde görev yaptıkları, 2016 ve 2017 yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşmenin yürürlük süresinin bitmesinin ardından, 19/01/2023 tarih ve 7433 sayılı Kanun hükmü uyarınca memur kadrosuna atanmış oldukları, memur kadrosunda görevli iken de 2016 ve 2017 yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. maddesi ile öngörülen ilave bir derece ilerlemesinden yararlandırılması taleplerinde bulundukları anlaşılmaktadır.

22/09/1991 tarih ve 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 657 sayılı Kanun'a eklenen mülga ek geçici madde ile 02/02/2005 tarih ve 5289 sayılı Kanun; belirli tarihlerde görevde bulunan kamu görevlilerinin öğrenim durumlarına ve kadro şartına bakılmaksızın bir üst derecenin aynı kademesine yükseltilmesini sağlayan düzenlemelerdir. Bu düzenlemeler, personelin motivasyonunu artırmayı, geçmiş katkılarını takdir etmeyi ve daha önce benzer haklardan yararlanmamış kamu görevlilerine fırsat sunarak eşitlik ilkesini gözetmeyi amaçlamaktadır. Düzenlemelerde belirtilen tarihlerde gerekli koşulları sağlayanlara ilave derece verilmesi gerektiği açıktır.

3. Dönem Toplu Sözleşme'nin "İlave derece verilmesi" başlıklı 28. maddesi de bu düzenlemelere koşut olarak "15/01/2016 tarihinde görevde bulunanlar (aylıksız izinde olanlar dahil) ile bu tarihten önce emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlananlar ile dul ve yetim aylığı alanlar hakkında da uygulanır" ifadesine yer vermektedir. Bu madde hükmünden açıkça anlaşılabacağı üzere, ilave derece ilerlemesinden yararlanmanın temel şartı, 15/01/2016 tarihinde fiilen kamu görevlisi olarak görevde bulunmaktır.

Madde hükmünden yararlanabilmek için bir diğer koşul ise anılan tarihte, düzenlemeye

T.C.
D A N İ Ş T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2024/65

Karar No : 2025/11

atıfta bulunulan mülga ek geçici madde hükmü gereği, 657 sayılı Kanun'a göre aylık almakta olan personel statüsünde olmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4. maddesinde; memur ve sözleşmeli personel istihdam şekilleri ayrı ayrı düzenlenmiş olup, sözleşmeli personele ödenebilecek ücretlerin üst sınırlarının Cumhurbaşkanınca belirleneceği belirtilmiştir. Nitekim, 28/06/1978 tarih ve 16330 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'ın 3. maddesinde sözleşme ile çalıştırılacak personele ödenecek ücretlerin tespitine ilişkin hükümler sevk edilmiştir. Bu bağlamda 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesine göre sözleşmeli personel statüsünde görev yapanların, 657 sayılı Kanun'a göre aylık almadıkları açıktır.

Toplu Sözleşme'nin 28. maddesinde, ilave derece verilecek personel sayma yoluyla belirlenmiş olmakla birlikte, düzenlemede bu kapsama sadece sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ayrıca eklenmiştir. Dolayısıyla, 15/01/2016 tarihinde 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli personel statüsünde görev yapanlar, anılan maddede tahdidi olarak sayılan personel arasında da yer almamaktadır.

Öte yandan, 657 sayılı Kanun'un Geçici 48. maddesi uyarınca, memur kadrosuna atananların, sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet süreleri öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilmektedir. Ancak bu değerlendirme, ilgililerin memur kadrosuna atandıktan sonraki döneme ilişkin maddi ve özlük haklarının tespitine yönelik olup, geçmişe yönelik bir statü değişikliği getirmemekte, bir başka ifade ile ilgilileri 15/01/2016 tarihinde 657 sayılı Kanun'a göre aylık alan personel olarak kabul edilmelerini sağlamamaktadır.

Bu nedenlerle, 15/01/2016 tarihinde 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli personel olarak görevde bulunan ve daha sonra aynı Kanun'a -7433 sayılı Kanun ile eklenen- Geçici 48. madde uyarınca memur kadrosuna atananların, 15/01/2016 tarihinde 657 sayılı Kanun'a göre aylık alan personel olmamaları ve Toplu Sözleşme'nin 28. maddesinde istisnai olarak sayılan personel arasında da yer almamaları sebebiyle, söz konusu ilave derece ilerlemesinden yararlanmalarına hukuken olanak bulunmamaktadır.

III-SONUÇ :

Açıklanan nedenlerle; Bölge İdare Mahkemesi kararları arasındaki aykırılığın, "15/01/2016 tarihinde 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli personel olarak görevde bulunan ve daha sonra aynı Kanun'a -7433 sayılı Kanun ile eklenen- Geçici 48. madde uyarınca memur kadrosuna atananların, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. maddesi ile öngörülen ilave bir derece ilerlemesinden yararlanmalarının mümkün olmadığı" doğrultusunda giderilmesine, kesin olarak, 05/03/2025 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan

Hasan
GÜZELER

Üye

Ali
KAZAN

Üye

Bilal
ÇALIŞKAN

Üye

Hasan
ODABAŞI

Üye

Doç. Dr. Gürsel
ÖZKAN

T.C.
D A N I Ŗ T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2024/65

Karar No : 2025/11

Üye
Mürteza
GÜLER
(X)

Üye
Bilge
APAYDIN

Üye
Ali
ÜRKER

Üye
Fatih
TERZİ

Üye
Recep
KILIÇ

Üye
Ömer
CİVRİ

Üye
Sami
KARATEKİN

Üye
Burakhan
MELİKOĞLU

KARŞI OY

X- Aykırılığa konu edilen uyuşmazlıklar, 15/01/2016 tarihinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli personel olarak görevde bulunan ve daha sonra aynı Kanun'a 7433 sayılı Kanun ile eklenen Geçici 48. madde uyarınca memur kadrosuna atananların, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. maddesi ile öngörülen ilave bir derece ilerlemesinden yararlandırılmaları için yapmış oldukları başvuruların reddine ilişkin idare işlemlerinden kaynaklanmaktadır.

657 sayılı Kanun'un Geçici 48. maddesi uyarınca memur kadrolarına atanan personelin, sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilmektedir. Bu kural, söz konusu personelin sözleşmeli personel statüsünde geçen hizmet süresinin tamamının kadrolu memur statüsünde geçmiş süre olarak değerlendirilmesini öngörmektedir. Dolayısıyla bu personelin, sözleşmeli ve kadrolu çalışma dönemlerinin ayırım yapılmadan bütün olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

23/08/2015 tarih ve 29454 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşmesinin 28. maddesi ile getirilen ilave derece ilerlemesine ilişkin düzenleme de, 15/01/2016 tarihinde fiilen görevde bulunan ve daha önce benzeri bir düzenlemeden yararlanmamış olan kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarına ilişkin genel bir düzenleme niteliği taşımaktadır.

3. Dönem Toplu Sözleşmesinin 28. maddesi kapsamında bulunanların verilen ilave bir dereceden yararlanabilmeleri için **“15/01/2016 tarihinde görevde bulunmak”** yeterlidir. 15/01/2016 tarihinde sözleşmeli personel statüsünde görevde bulunan ve sözleşmeli personel statüsünde geçirdiği sürenin tamamı 15/01/2016 tarihini de kapsayacak şekilde kadrolu memuriyet statüsünde geçmiş gibi değerlendirilmiş bulunan personelin, 15/01/2016 tarihinde kadrolu memur statüsünde iken daha önceden yürürlüğe konulmuş kanuni düzenlemeler ile verilen ilave bir dereceden yararlanmadığı için 3. Dönem Toplu Sözleşmesinin 28. maddesi ile verilen ilave bir dereceden yararlandırılan personel ile aynı durumda kabul edilerek özlük hakları açısından eşitlenmesi, adalet ve hakkaniyet ilkelerinin bir gereğidir.

Aksi halde, 15/01/2016 tarihinde sözleşmeli statüde geçen hizmet süresi, kadrolu statüde geçmiş gibi kazanılmış hak aylık derece ve kademesinin tespitinde dikkate alınan personel ile aynı tarihte kadrolu statüde görev yapan ve 3. Dönem Toplu Sözleşmesinin 28. maddesi uyarınca ilave bir dereceden yararlandırılan personel arasında **bir derece farkı** ortaya çıkacaktır. Böyle bir durumun, sözleşmeli personel ile kadrolu personel arasındaki statü farkını belirli bir tarihsel döneme özgü olarak geçici madde ile ortadan kaldıran kanun koyucunun, sözleşmeli statüde geçen sürenin tamamının kazanılmış hak aylık derece ve kademesinde değerlendirilmesi suretiyle, sözleşmeli personelin özlük haklarını kadrolu personelin özlük hakları ile aynı düzeye taşıyan ve onunla eşitleyen amacıyla bağdaştığını söylemek mümkün değildir.

T.C.
D A N I Ş T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2024/65

Karar No : 2025/11

Bu itibarla, 657 sayılı Kanun'un Geçici 48. maddesi uyarınca sözleşmeli hizmet süreleri kazanılmış hak aylık derece ve kademesinde değerlendirilerek memur kadrosuna atanan personelin, toplu sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihte fiilen kamu görevlisi olması göz önüne alındığında, bu personelin de söz konusu ilave derece ilerlemesinden yararlandırılması hakkaniyet ve eşitlik ilkesinin bir gereğidir.

Açıklanan nedenlerle, aykırılığın "15/01/2016 tarihinde 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli personel olarak görevde bulunan ve daha sonra aynı Kanun'a 7433 sayılı Kanun ile eklenen Geçici 48. madde uyarınca memur kadrosuna atananların, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme'nin 28. maddesi ile öngörülen ilave bir derece ilerlemesinden yararlanmaları gerektiği" doğrultusunda giderilmesi gerektiği oyuyla, çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye
Mürteza
GÜLER

